

Conventie

din 10/12/1984
Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 112 din 10/10/1990

impotriva torturii si altor pedepse ori tratamente cu
cruzime, inumane sau degradante*)

*) Traducere.

*Statele parti la prezenta conventie,
considerind ca, in conformitate cu principiile proclamate in Carta Natiunilor Unite, recunoasterea drepturilor egale si inalienabile ale tuturor membrilor familiei umane constituie fundamentul libertatii, al justitiei si al pacii in lume,
recunoscind ca aceste drepturi decurg din demnitatea inerenta persoanei umane,
avind in vedere ca statele sint obligate, in virtutea cartei, in special a art. 55, sa incurajeze respectul universal efectiv al drepturilor omului si al libertatilor fundamentale,
tinind seama de art. 5 din Declaratia universala a drepturilor omului si de art. 7 din Pactul international cu privire la drepturile civile si politice, care, ambele, prevad ca nimeni nu va fi supus torturii, nici la pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante,
tinind seama deopotriva de Declaratia asupra protectiei tuturor persoanelor impotriva torturii si altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptata de adunarea generala la 9 decembrie 1975,
dorind sa sporeasca eficacitatea luptei impotriva torturii si altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante in lumea intreaga,
au convenit cele ce urmeaza:*

Partea întâi

ARTICOLUL 1

1. In sensul prezentei conventii, termenul tortura inseamna orice act prin care se provoaca unei persoane, cu intentie, o durere sau suferinta puternice, fizice ori psihice, mai ales cu scopul de a obtine de la aceasta persoana sau de la o persoana terta informatii sau marturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terta persoana l-a comis ori este banuita ca l-a comis, de a o intimida sau de a face presiuni asupra ei ori de a intimida sau a face presiuni asupra unei terte persoane, sau pentru oricare alt motiv bazat pe o forma de discriminare oricare ar fi ea, atunci cind o asemenea durere sau astfel de suferinta sint aplicate de catre un agent al autoritatii publice sau de orice alta persoana care actioneaza cu titlu oficial sau la instigarea ori cu consimtamintul expres sau tacit al unor asemenea persoane. Acest termen nu se refera la durerea ori suferintele rezultind exclusiv din sanctiuni legale, inerente acestor sanctiuni sau ocazionate de ele.

2. Acest articol nu aduce atingere nici unui instrument international sau legi nationale care contine ori poate sa contina dispozitii de mai larga cuprindere.

ARTICOLUL 2

1. Fiecare stat parte ia masuri legislative, administrative, judiciare si alte masuri eficiente pentru a impiedica savirsirea de acte de tortura pe oricare teritoriu aflat sub jurisdicia sa.

2. Nici o imprejurare exceptionala, oricare ar fi ea, fie ca este vorba de starea de razboi sau de amenintari cu razboiul, de instabilitate politica interna sau de orice alta stare de exceptie, nu poate fi invocata pentru a justifica tortura.

3. Ordinul unui superior sau al unei autoritati publice nu poate fi invocat pentru a justifica tortura.

ARTICOLUL 3

1. Nici un stat parte nu va expulza, nu va reintoarce, nici nu va extrada o persoana catre un alt stat in care exista motive serioase de a crede ca acolo ea risca sa fie supusa la tortura.

2. Pentru a stabili daca exista asemenea motive, autoritatile competente vor tine seama de toate consideratiile pertinente, inclusiv, daca este cazul, de existenta, in statul vizat, a unui ansamblu de violari sistematice ale drepturilor omului, grave, flagrante sau de proportii.

ARTICOLUL 4

1. Fiecare stat parte vegheaza ca toate actele de tortura sa constituie infractiuni in raport cu dreptul sau penal. Se va proceda tot astfel in legatura cu tentativa de a savirsi tortura sau cu orice act, comis de orice persoana, care constituie complicitate sau participare la actul de tortura.

2. Fiecare stat parte considera aceste infractiuni ca fiind pasibile de pedepse corespunzatoare, data fiind gravitatea lor.

ARTICOLUL 5

1. Fiecare stat parte ia masurile necesare pentru a-si stabili competenta de a solutiona infractiunile vizate de art. 4, in urmatoarele cazuri:

a) cind infractiunea a fost comisa pe oricare teritoriu aflat sub jurisdicia acelui stat ori la bordul aeronavelor sau navelor inmatriculate in acel stat;

b) cind autorul banuit al infractiunii este un resortisant al acelui stat;

c) cind victima este un resortisant al acelui stat, iar acesta din urma considera ca este oportun.

2. Fiecare stat parte ia, de asemenea, masurile necesare pentru a-si stabili competenta cu privire la acele infractiuni, in cazul cind autorul banuit al acestora se gaseste pe oricare teritoriu de sub jurisdicia sa si de unde acel stat nu il extradeaza conform art. 8 catre unul din statele vizate la paragraful 1 al prezentului articol.

3. Prezenta conventie nu inlatura nici o competenta penala exercitata potrivit legilor nationale.

ARTICOLUL 6

1. Daca apreciaza ca imprejurarile o justifica, dupa ce a examinat informatiile de care dispune, fiecare stat parte pe teritoriul caruia se gaseste o persoana banuita de a fi savirsit o infractiune prevazuta la art. 4 asigura arestarea acestei persoane sau ia orice alte masuri juridice necesare pentru a-i asigura prezenta. Acest arest si aceste masuri trebuie sa fie conforme cu legislatia acelui stat; ele nu pot fi mentinute decit pe perioada necesara declansarii urmaririi penale sau a unei proceduri de extradare.

2. Statul mentionat mai sus procedeaza imediat la o ancheta preliminara in vederea stabilirii faptelor.

3. Orice persoana arestata in aplicarea paragrafului 1 al prezentului articol poate comunica imediat cu cel mai apropiat reprezentant autorizat al statului a carui cetatenie o are sau, daca este vorba de o persoana apatrida, cu reprezentantul statului unde acesta isi are in mod obisnuit resedinta.

4. Cind un stat a pus sub arest o persoana conform dispozitiilor prezentului articol, el va anunta imediat despre aceasta masura, precum si despre imprejurarile care au justificat-o, statele vizate la paragraful 1 al art. 5. Statul care procedeaza la ancheta preliminara prevazuta de paragraful 2 al prezentului articol comunica de urgenta concluziile sale acelor state si le face cunoscut daca intelege sa-si exercite competenta.

ARTICOLUL 7

1. Statul parte pe teritoriul sub a carui jurisdicie este descoperit autorul banuit al unei infractiuni vizate de art. 4, daca nu-l extradeaza pe acesta din urma, supune cazul, in situatiile prevazute de art. 5, autoritatilor sale competente pentru exercitarea actiunii penale.

2. Aceste autoritati vor lua decizia in aceleasi conditii ca pentru orice infractiune de drept comun care are caracter grav potrivit dreptului acestui stat. In cazurile prevazute la paragraful 2 al art. 5, regulile de probatiune care se aplica urmaririi si condamnarii nu vor fi in nici un caz mai putin riguroase decit cele care se aplica in cazurile prevazute la paragraful 1 al art. 5.

3. Orice persoana urmarita pentru vreuna din infractiunile prevazute la art. 4 beneficiaza de garantia unui tratament echitabil in toate stadiile procedarii.

ARTICOLUL 8

1. Infractiunile prevazute de art. 4 sint de plin drept cuprinse in oricare tratat de extradare incheiat intre state parti. Statele parti se angajeaza sa cuprinda acele infractiuni in orice tratat de extradare care s-ar incheia intre ele.

2. Daca un stat parte care subordoneaza extradarea existentei unui tratat este sesizat cu o cerere de extradare de catre un alt stat parte cu care nu este legat printr-un tratat de extradare, el poate considera prezenta conventie ca reprezentind baza juridica a extradarii in ceea ce priveste acele infractiuni. Extradarea este subordonata celorlalte condici prevazute de catre dreptul statului solicitat.

3. Statele parti care nu subordoneaza extradarea existentei unui tratat recunosc acele infractiuni ca fiind cazuri de extradare intre ele in conditiile prevazute de dreptul statului solicitat.

4. Intre state parti acele infractiuni sint considerate, in scopul extradarii, ca fiind comise atit la locul savirsirii lor, cit si pe teritoriul sub jurisdicia statelor obligate sa-si atribuie competenta in virtutea paragrafului 1 al art. 5.

ARTICOLUL 9

1. Statele parti isi acorda asistenta (cooperarea) judiciara reciproca cea mai larg posibila in orice procedura penala referitoare la infractiunile prevazute de art. 4, inclusiv in ceea ce priveste comunicarea

tuturor elementelor de proba de care dispun si care sint necesare procedurii.

2. Statele parti isi indeplinesc obligatiile care le revin potrivit paragrafului 1 al prezentului articol, in conformitate cu orice tratat de cooperare (asistenta) judiciara care poate exista intre ele.

ARTICOLUL 10

1. Fiecare stat parte se va ingriji ca datele si informatiile referitoare la interdictia torturii sa faca parte integranta din programul de instruire a personalului civil sau militar insarcinat cu aplicarea legilor, personalului medical, agentilor autoritatii publice si altor persoane care pot interveni in paza, interogatoriul sau tratamentul oricarui individ retinut, arestat sau incarcerat sub orice forma.

2. Fiecare stat parte isi include aceasta interdictie printre regulile sau restrictiile edictate in ceea ce priveste obligatiile si atributiile unor asemenea persoane.

ARTICOLUL 11

Fiecare stat parte va exercita o supraveghere sistematica asupra regulilor, instructiunilor, metodelor si practicilor interogatoriului si asupra dispozitiilor privind paza si tratamentul persoanelor retinute, arestate sau incarcerate sub orice forma, pe oricare teritoriu aflat sub jurisdicia sa, in scopul de a evita orice caz de tortura.

ARTICOLUL 12

Fiecare stat parte vegheaza ca autoritatile competente sa procedeze imediat la o ancheta impartiala ori de cite ori exista motive rezonabile sa se creada ca un act de tortura a fost comis pe oricare teritoriu aflat sub jurisdicia sa.

ARTICOLUL 13

Fiecare stat parte va asigura oricarei persoane care pretinde ca a fost supusa torturii pe oricare teritoriu aflat sub jurisdicia sa dreptul de a face plangere in fata autoritatilor competente ale aceluia stat, care vor proceda imediat si impartial la examinarea cauzei sale.

Se vor lua masuri pentru a asigura protectia reclamantului si a martorilor impotriva oricaror rele tratamente sau oricarei intimidari intervenite ca efect al plingerii depuse sau al oricarei depozitii date.

ARTICOLUL 14

Fiecare stat parte garanteaza, in sistemul sau juridic, victimei unui act de tortura, dreptul de a obtine reparatie si de a fi indemnizata in mod echitabil si de o maniera adecvata, inclusiv mijloacele necesare pentru readaptarea sa cit mai complet posibil. In cazul decesului victimei ca urmare a unui act de tortura, avinzii-cauza ai acesteia au dreptul la despagubiri.

Prezentul articol nu exclude nici un drept la despagubiri pe care l-ar putea avea victima sau orice alta persoana in virtutea legilor nationale.

ARTICOLUL 15

Fiecare stat parte vegheaza ca nici o declaratie care s-a stabilit ca a fost obtinuta prin tortura sa nu poata fi invocata ca element de proba in vreo procedura, daca acest lucru nu este indreptat chiar impotriva persoanei acuzate de tortura, cu scopul de a se stabili ca declaratia a fost facuta.

ARTICOLUL 16

1. Fiecare stat parte se angajeaza sa interzica, in oricare teritoriu aflat sub jurisdicia sa, orice alte acte cauzatoare de suferinta sau tratamente cu cruzime, inumane ori degradante care nu sint acte de tortura in sensul definit la art. 1, atunci cind asemenea acte sint savarsite de un agent al autoritatii publice sau de orice alta persoana actionind cu titlu oficial sau la instigarea sa ori cu consimtamentul sau expres sau tacit. In mod special, obligatiile enuntate la art. 10, 11, 12 si 13 sint aplicabile ca urmare a inlocuirii mentiunii torturii prin mentiunea altor forme de suferinta sau tratamente cu cruzime, inumane ori degradante.

2. Dispozitiile prezentei conventii nu afecteaza dispozitiile nici unui alt instrument international sau lege nationala care interzic pedepsele ori tratamentele cu cruzime, inumane sau degradante ori care se refera la extradare sau expulzare.

Partea a doua

ARTICOLUL 17

1. Se instituie un Comitet contra torturii (denumit in continuare comitet), ale carui functii sint definite mai jos. Comitetul se compune din zece experti de inalta moralitate si care poseda o competenta recunoscuta in domeniul drepturilor omului, care sint mandatati cu titlu personal. Expertii sint alesi de catre statele parti, tinindu-se seama de o repartitie geografica echitabila si de interesul pe care il prezinta participarea la lucrarile comitetului a unor persoane avind experienta juridica.

2. Membrii comitetului sint alesi prin vot secret de pe o lista de candidati desemnati de catre statele parti. Fiecare stat parte poate desemna un candidat ales dintre resortisantii sai. Statele parti tin cont de interesul care exista de a desemna pe acei candidati care sa fie in acelasi timp membri ai Comitetului drepturilor omului instituit in temeiul Pactului international cu privire la drepturile civile si politice si care sa fie dispusi a face parte din Comitetul contra torturii.

3. Membrii comitetului sint alesi in cursul reuniunilor bienale ale statelor parti convocate de catre secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite. La aceste reuniuni, la care cvorumul este constituit din doua treimi ale statelor parti, sint alesi membrii ai comitetului candidatii care obtin cel mai mare numar de voturi si majoritatea absoluta a voturilor reprezentantilor statelor parti prezenti si votanti.

4. Prima alegere va avea loc cel mai tirziu in sase luni de la data intrarii in vigoare a prezentei conventii. Cu cel putin patru luni inainte de data fiecarei alegeri, secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite trimite o scrisoare statelor parti pentru a le invita sa-si prezinte candidaturile intr-un termen de trei luni. Secretarul general intocmeste o lista in ordinea alfabetica a tuturor candidatilor astfel desemnati, cu indicarea statelor parti care i-au desemnat, si o comunica statelor parti.

5. Membrii comitetului sint alesi pe o perioada de patru ani. Ei sint reeligibili daca sint propusi din nou. Totusi, mandatul a cinci dintre membrii alesi cu ocazia primei alegeri va inceta la capatul a doi ani; imediat dupa prima alegere, numele acestor cinci membri va fi tras la sorti de catre presedintele reuniunii mentionate la paragraful 3 al prezentului articol.

6. Daca un membru al comitetului decedeaza, este demis din functiile sale ori nu mai este in masura din orice alt motiv sa se achite de atributiile sale in comitet, statul parte care l-a desemnat numeste dintre resortisantii sai un alt expert care va functiona in comitet restul perioadei de mandat ramas de exercitat, sub rezerva aprobarii majoritatii statelor parti. Aceasta aprobare este considerata ca obtinuta, cu conditia ca jumatate din statele parti sau mai mult sa nu formuleze o opinie defavorabila intr-un termen de sase saptamini socotite din momentul cind ele au fost informate de catre secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite despre numirea propusa.

7. Statele parti preiau in sarcina lor cheltuielile membrilor comitetului, pentru perioada cind acestia se achita de functiile lor in comitet.

ARTICOLUL 18

1. Comitetul isi alege biroul pentru o perioada de doi ani. Membrii biroului sint reeligibili.

2. Comitetul isi stabileste el insusi regulamentul sau interior; acesta trebuie, totusi, sa contina mai ales urmatoarele dispozitii:

a) cvorumul se compune din sase membri;

b) deciziile comitetului sint luate cu majoritatea membrilor prezenti.

3. Secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite pune la dispozitia comitetului personalul si instalatiile materiale care ii sint necesare pentru a se achita in mod eficace de functiile care i-au fost incredintate in virtutea prezentei conventii.

4. Secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite convoaca membrii comitetului pentru prima reuniune. Dupa prima sa reuniune, comitetul se reuneste de fiecare data conform celor prevazute in regulamentul sau interior.

5. Statele parti preiau in sarcina lor cheltuielile ocazionate de tinerea reuniunilor statelor parti si ale comitetului, inclusiv rambursarea la Organizatia Natiunilor Unite a oricaror cheltuieli cum sint cheltuielile de personal si costul instalatiilor materiale pe care organizatia le-ar fi angajat conform paragrafului 3 din prezentul articol.

ARTICOLUL 19

1. Statele parti prezinta comitetului, prin intermediul secretarului general al Organizatiei Natiunilor Unite, rapoarte asupra masurilor pe care le-au luat pentru a-si indeplini angajamentele asumate potrivit prezentei conventii, intr-un termen de un an calculat de la intrarea in vigoare a conventiei pentru statul parte interesat, in continuare, statele parti prezinta rapoarte complementare, la fiecare patru ani, asupra tuturor noilor masuri luate, precum si orice alte rapoarte cerute de comitet.

2. Secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite transmite rapoartele tuturor statelor parti.

3. Fiecare raport va fi studiat de catre comitet, care va putea face comentariile de ordin general asupra raportului pe care il considera adoptat si care transmite acele comentarii statului parte in cauza. Acest stat parte va putea sa comunice ca raspuns comitetului toate observatiile pe care le considera utile.

4. Comitetul poate hotari, daca apreciaza necesar, sa reproduca, in raportul anual pe care il intocmeste conform art. 24, toate comentariile formulate de el in virtutea paragrafului 3 al prezentului articol, insotite de observatiile primite pe aceasta tema de la statul parte interesat. Daca statul parte interesat o va cere, comitetul va putea sa reproduca si raportul prezentat in conformitate cu paragraful 1 al prezentului articol.

ARTICOLUL 20

1. In cazul in care comitetul primeste informatii demne de crezut, care ii par sa contina indicatii temeinice in sensul ca pe teritoriul unui stat parte se practica in mod sistematic tortura, el va invita acel stat sa coopereze in examinarea informatiilor si, in acest scop, sa-i faca cunoscute observatiile sale in aceasta privinta.

2. Tinind seama de toate observatiile pe care le va prezenta eventual statul parte interesat, precum si de orice alte informatii pertinente de care dispune, comitetul poate, daca apreciaza ca aceasta se justifica, sa investeasca pe unu sau mai multi membri ai sai cu sarcina de a proceda la o ancheta confidentiala si de a-i face urgent un raport.

3. Daca se efectueaza o ancheta in virtutea paragrafului 2 din prezentul articol, comitetul cauta cooperarea statului parte interesat. De acord cu acest stat parte, ancheta poate comporta si o vizita pe teritoriul acestuia.

4. Dupa ce a examinat concluziile membrului sau membrilor, care i-au fost prezentate in temeiul paragrafului 2 al prezentului articol, comitetul va transmite aceste concluzii statului parte interesat, impreuna cu toate comentariile sau sugestiile pe care le apreciaza necesare in raport cu situatia data.

5. Toate lucrarile comitetului despre care se face mentiune la paragrafele 1-4 ale prezentului articol sint confidentiale si, in toate etapele lucrarilor, se vor depune eforturi pentru a se obtine cooperarea statului parte. Dupa ce aceste lucrari referitoare la ancheta intreprinsa in virtutea paragrafului 2 vor fi incheiate, comitetul va putea sa hotarasca, dupa consultari cu statul parte interesat, includerea unei relatari succinte asupra rezultatelor lucrarilor in raportul anual pe care il va intocmi potrivit art. 24.

ARTICOLUL 21

1. Fiecare stat parte la prezenta conventie poate, in virtutea prezentului articol, sa declare in orice moment ca recunoaste competenta comitetului de a primi si examina comunicari prin care un stat parte pretinde ca un alt stat parte nu se achita de obligatiile care ii incumba din prezenta conventie. Aceste comunicari nu pot fi primite si examinate conform prezentului articol decit daca ele emana de la un stat parte care a facut o declaratie prin care recunoaste, in ceea ce il priveste, competenta comitetului. Comitetul nu va primi nici o comunicare referitoare la un stat parte care nu a facut o asemenea declaratie, in privinta comunicarii primite in virtutea prezentului articol, se aplica urmatoarea procedura:

a) Daca un stat parte la prezenta conventie apreciaza ca un alt stat, care este si el parte la conventie, nu aplica prevederile acesteia, poate, printr-o comunicare scrisa, sa atraga atentia acestui stat asupra chestiunii respective. Intr-un termen de trei luni de la data primirii comunicarii, statul destinat va prezenta statului care i-a adresat comunicarea explicatii sau orice alte declaratii scrise elucidand problema, care vor trebui sa cuprinda, pe cit posibil si util, indicatii asupra regulilor de procedura si a mijloacelor de recurs, fie deja utilizate, fie in instanta, fie inca deschise;

b) Daca, in termen de sase luni de la data primirii comunicarii initiale de catre statul destinat, chestiunea nu este solutionata in mod satisfacator pentru cele doua state parti interesate, oricare dintre ele va avea dreptul sa o supuna comitetului, adresindu-i acestuia o notificare, precum si celuilalt stat interesat;

c) Comitetul nu va putea lua in examinare o chestiune care ii este supusa in virtutea prezentului articol decit dupa ce s-a asigurat ca toate cile interne de recurs disponibile au fost folosite si epuizate, in conformitate cu principiile de drept international general recunoscute. Aceasta regula nu se aplica in cazurile in care procedurile de recurs depasesc termene rezonabile, nici in cazurile in care este putin probabil ca procedurile de recurs ar da satisfactie persoanei care este victima a violarii prezentei conventii;

d) Comunicarile prevazute de prezentul articol vor fi examinate de catre comitet in sedinte inchise;

e) Sub rezerva prevederilor alin. c), comitetul isi pune bunele sale oficii la dispozitia statelor parti interesate, cu scopul de a se ajunge la o solutie amiabila a chestiunii, intemeiata pe respectul obligatiilor prevazute de prezenta conventie. In acest scop, comitetul poate, daca apreciaza oportun, sa stabileasca o comisie de conciliere ad-hoc.

f) In orice chestiune care ii este supusa in virtutea prezentului articol, comitetul poate sa ceara statelor parti interesate, vizate la alin. b), sa-i furnizeze orice informatie pertinenta;

g) Statele parti interesate, vizate la alin. b), au dreptul de a fi reprezentate cu ocazia examinarii chestiunii de catre comitet si de a prezenta observatii verbal sau in scris ori sub o forma sau alta;

h) Comitetul trebuie sa prezinte un raport in termen de 12 luni socotit din ziua cind a primit notificarea prevazuta de alin. b);

i) Daca s-a putut gasi o solutie conforma cu prevederile alin. e), comitetul se limiteaza, in raportul sau, la un scurt expozeu al faptelor si al solutiei la care s-a ajuns;

j) Daca nu s-a putut gasi o solutie conforma cu prevederile alin. e), comitetul se limiteaza, in raportul sau, la un scurt expozeu al faptelor; textul observatiilor serice si procesul-verbal cuprinzind observatiile orale prezentate de catre statele parti interesate vor fi anexate la raport.

Pentru fiecare caz, raportul se comunica statelor parti interesate.

2. Dispozitiile prezentului articol vor intra in vigoare cind cinci state parti la prezenta conventie vor fi facut declaratia prevazuta la paragraful 1 al prezentului articol. Aceasta declaratie va fi depusa de catre statul parte secretarului general al Organizatiei Natiunilor Unite, care o va comunica in copie celorlalte state parti. O declaratie poate fi retrasa in orice moment printr-o notificare adresata secretarului general. Aceasta retragere nu aduce atingere examinarii oricarei chestiuni care face obiectul unei comunicari deja transmise in virtutea prezentului articol; nici o alta comunicare a unui stat parte nu va fi primita in virtutea prezentului articol dupa ce secretarul general va fi primit notificarea de retragere a declaratiei, in afara de cazul in care statul parte interesat va fi facut o noua declaratie.

ARTICOLUL 22

1. Orice stat parte la prezenta conventie poate, in temeiul prezentului articol, sa declare in orice moment

ca recunoaste competenta comitetului de a primi si examina comunicari prezentate de catre sau in numele unor persoane particulare care tin de jurisdicia sa si care pretind ca sint victime ale unei violari, de catre un stat parte, a dispozitiilor conventiei. Comitetul nu va primi nici o comunicare interesind un stat parte care nu a facut o asemenea declaratie.

2. Comitetul va declara inadmisibila orice comunicare supusa in virtutea prezentului articol care este anonima sau cind el considera ca este un abuz de drept de a i se supune asemenea comunicari, sau ca este incompatibila cu dispozitiile prezentei conventii.

3. Sub rezerva dispozitiilor paragrafului 2, orice comunicare care este supusa comitetului in virtutea prezentului articol va fi adusa de catre acesta in atentia statului parte la prezenta conventie care a facut o declaratie in virtutea paragrafului 1 si in privinta caruia se afirma ca ar fi violat vreuna din dispozitiile conventiei. In urmatoarele sase luni, acest stat supune in scris comitetului explicatii sau declaratii lamurind chestiunea si indicind, daca este cazul, masurile pe care le-ar putea lua pentru remediarea situatiei.

4. Comitetul examineaza comunicari primite in virtutea prezentului articol, tinind seama de toate informatiile care i-au fost supuse de catre sau in numele persoanei particulare si de catre statul parte interesat.

5. Comitetul nu va putea examina nici o comunicare a unei persoane particulare, conform prezentului articol, fara sa se asigure mai intii ca:

a) aceeasi chestiune nu a fost si nu este in curs de examinare in fata unei alte instante internationale de ancheta sau de reglementare;

b) persoana particulara a epuizat toate caile de recurs interne disponibile; aceasta regula nu se aplica daca procedurile de recurs depasesc termene rezonabile sau daca este putin probabil ca ele ar da satisfactie persoanei particulare care este victima unei violari a prezentei conventii.

6. Comunicarile prevazute de prezentul articol vor fi examinate de catre comitet in sedinte inchise.

7. Comitetul aduce la cunostinta constatarile sale statului parte interesat si persoanei particulare.

8. Dispozitiile prezentului articol vor intra in vigoare cind cinci state parti la prezenta conventie vor fi facut declaratia prevazuta la paragraful 1 al prezentului articol. Aceasta declaratie va fi depusa de catre statul parte secretarului general al Organizatiei Natiunilor Unite, care o va comunica in copie celorlalte state parti. O declaratie poate fi retrasa in orice moment printr-o notificare adresata secretarului general. Aceasta retragere nu aduce atingere examinarii oricarei chestiuni care face obiectul unei comunicari deja transmise in virtutea prezentului articol; nici o alta comunicare supusa de catre sau in numele unei persoane particulare nu va fi primita in virtutea prezentului articol dupa ce secretarul general va fi primit notificarea de retragere a declaratiei, in afara de cazul in care statul parte interesat va fi facut o noua declaratie.

ARTICOLUL 23

Membrii comitetului si membrii comisiilor de conciliere ad-hoc care ar putea fi numiti conform alin. e) al paragrafului 1 al art. 21 au dreptul la facilitatile, privilegiile si imunitatile recunoscute expertilor aflati in misiune in contul Organizatiei Natiunilor Unite, astfel cum acestea sint enuntate in sectiunile pertinente ale Conventiei cu privire la privilegiile si imunitatile Organizatiei Natiunilor Unite.

ARTICOLUL 24

Comitetul prezinta statelor parti si Adunarii generale a Organizatiei Natiunilor Unite un raport anual asupra activitatilor desfasurate in aplicarea prezentei conventii.

Partea a treia

ARTICOLUL 25

1. Prezenta conventie este deschisa spre semnare tuturor statelor.

2. Prezenta conventie este supusa ratificarii. Instrumentele de ratificare vor fi depuse la secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite.

ARTICOLUL 26

Toate statele pot sa adere la prezenta conventie. Aderarea se va face prin depunerea unui instrument de aderare la secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite.

ARTICOLUL 27

1. Prezenta conventie va intra in vigoare in cea de-a treizecea zi dupa data depunerii la secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite a celui de-al douazecilea instrument de ratificare sau de aderare.

2. Pentru fiecare stat care va ratifica prezenta conventie sau va adera dupa depunerea celui de-al douazecilea instrument de ratificare sau aderare, conventia va intra in vigoare in cea de-a treizecea zi dupa data depunerii de catre acest stat a instrumentelor sale de ratificare sau aderare.

ARTICOLUL 28

1. Fiecare stat va putea, in momentul cind va semna sau ratifica prezenta conventie sau cind va adera la ea, sa declare ca nu recunoaste competenta acordata comitetului potrivit art. 20.

2. Fiecare stat parte care va fi formulat o rezerva conform prevederilor paragrafului 1 al prezentului articol va putea in orice moment sa retraga aceasta rezerva printr-o notificare adresata secretarului general al Organizatiei Natiunilor Unite.

ARTICOLUL 29

1. Orice stat parte la prezenta conventie va putea propune un amendament si depune propunerea sa secretarului general al Organizatiei Natiunilor Unite. Secretarul general va comunica propunerea de amendament statelor parti, cerindu-le sa-i faca cunoscut daca sint in favoarea organizarii unei conferinte a statelor parti in vederea examinarii propunerii si a supunerii ei la vot. Daca in cele patru luni care urmeaza datei unei asemenea comunicari, cel putin o treime din statele parti se pronunta in favoarea tinerii unei asemenea conferinte, secretarul general va organiza conferinta sub auspiciile Organizatiei Natiunilor Unite. Orice amendament adoptat de majoritatea statelor parti prezente si votante la conferinta va fi supus de secretarul general acceptarii tuturor statelor parti.

2. Un amendament adoptat potrivit dispozitiilor paragrafului 1 al prezentului articol va intra in vigoare atunci cind doua treimi din statele parti la prezenta conventie vor fi informat secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite ca l-au acceptat conform procedurii prevazute in constitutiile lor.

3. Cind amendamentele vor intra in vigoare, vor avea forta obligatorie pentru statele parti care le vor accepta, celelalte state parti raminind legate prin dispozitiile prezentei conventii si prin toate amendamentele anterioare pe care le vor fi acceptat.

ARTICOLUL 30

1. Orice diferend intre doua sau mai multe state parti privind interpretarea sau aplicarea prezentei conventii, care nu poate fi rezolvat pe calea negocierilor, este supus arbitrajului la cererea uneia dintre ele. Daca, in cele sase luni care urmeaza datei cererii in arbitraj, partile nu reusesc sa se puna de acord asupra organizarii arbitrajului, oricare dintre ele poate sa supuna diferendul Curtii Internationale de Justitie, depunind o cerere conforma cu statutul curtii.

2. Fiecare stat va putea, in momentul in care va semna sau ratifica prezenta conventie sau va adera la ea, sa declare ca nu se considera legat de dispozitiile paragrafului 1 al prezentului articol. Celelalte state parti nu vor fi legate prin dispozitiile de mai sus fata de orice stat parte care va fi formulat o asemenea rezerva.

3. Orice stat parte care va fi formulat o rezerva in conformitate cu prevederile paragrafului 2 al prezentului articol va putea in orice moment sa retraga aceasta rezerva printr-o notificare adresata secretarului general al Organizatiei Natiunilor Unite.

ARTICOLUL 31

1. Un stat parte va putea sa denunte prezenta conventie printr-o notificare scrisa adresata secretarului general al Organizatiei Natiunilor Unite. Denuntarea produce efecte dupa un an de la data cind notificarea a fost primita de catre secretarul general.

2. O asemenea denuntare nu va elibera statul parte de obligatiile care ii incumba in virtutea prezentei conventii in ceea ce priveste orice act sau orice omisiune inainte de data la care denuntarea va produce efecte; ea nu va putea in nici un fel sa impiedice continuarea examinarii oricarei chestiuni cu care comitetul era deja sesizat la data la care denuntarea a produs efecte.

3. Dupa data la care denuntarea de catre un stat parte produce efecte, comitetul nu procedeaza la examinarea nici unei chestiuni noi privind acest stat.

ARTICOLUL 32

Secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite va notifica tuturor statelor care vor fi semnat prezenta conventie sau la care vor fi aderat:

- a) semnaturile, ratificarile si aderarile primite in aplicarea art. 25 si 26;
- b) data intrarii in vigoare a conventiei in aplicarea art. 27 si data intrarii in vigoare a fiecarui amendament in aplicarea art. 29;
- c) denuntarile primite in aplicarea art. 31.

ARTICOLUL 33

1. Prezenta conventie, ale carei texte in limbile engleza, araba, chineza, spaniola, franceza si rusa sint in mod egal autentice, va fi depusa la secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite.

2. Secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite va pune la dispozitia tuturor statelor cite o copie legalizata de pe prezenta conventie.

*

Prezenta conventie a fost adoptata prin consens de catre Adunarea generala a Organizatiei Natiunilor Unite la 10 decembrie 1984.